

Posudek na bakalářskou práci Kateřiny Hamatové

Polsko a Východní pakt

Kateřina Hamatová si jako cíl své bakalářské práce vytkla zjistit, z jakého důvodu Polská republika v roce 1934 odmítla multilaterální projekt tzv. „východního Locarna“, jestliže o devět let dříve její představitelé o podobný druh garance neúspěšně usilovali. Jedná se o problematiku, která není dostatečně zpracována nejen v české, ale překvapivě ani v polské historiografii, jakkoli šlo o jeden z důležitých milníků na cestě k postupné destrukci systému kolektivní bezpečnosti v Evropě. Práce vychází z dostatečného či spíše nadstandardního množství odborné literatury, doplněné o memoáry Józefa Becka a Józefa Szembeka. Autorka si je přitom vědoma limitů použitých titulů, když jak v rozboru literatury, tak v následném textu demonstruje schopnost kritického zhodnocení použitých zdrojů.

Odpověď na vhodně zvolenou a jasně formulovanou otázku hledá K. Hamatová převážně na poli mezinárodních vztahů, jejichž relevantní předivo v letech 1925-35 sleduje. Pro případnou další práci na tomto tématu, jež se i vzhledem ke zmíněné nedostatečné zpracovanosti tématu autorce nabízí coby otevřené pole pro její další výzkum a odborný zájem, bych doporučil postupovat metodou *international history*. Ta vychází z předpokladu, podle něhož je zahraniční politika produktem externích a interních vlivů v tom smyslu, jak je vnímají politici a úředníci zodpovědní za její formulování. Klade tudíž mnohem větší důraz na nevládní síly, které překračují hranice a v mnoha ohledech spoluformují klíčové domácí prostředí pro tvorbu zahraniční politiky. Domácí dimenze zahraniční politiky, konkrétně vliv intelektuálů, veřejného mínění, médií, jakož i fenoménů typu psychologických předsudků či pocitů viny, umožňuje nabídnout mnohem plastičtější a přesnější výsledný historický obraz. Kateřině Hamatové přitom slouží ke cti, že si je sama vědoma potřeby zkoumat důkladněji domácí zdroje polského jednání na mezinárodní scéně (s. 37).

Jde tedy o slibný start talentované autorky, která nejenže splnila všechny požadavky kladené na zpracování bakalářských prací, ale navíc prokázala schopnost promýšlet historické události v širokých souvislostech a zároveň je konceptuálně uchopit. Konkrétně oceňuji jednak jí formulovaný „koncept 3N“ coby výstižnou definici hlavních determinant polské zahraniční politiky v polovině třicátých let (sílicí nedůvěra k Francii, pokračující nenávisť vůči Sovětskému svazu a rodící se naděje vkládané v nacistické Německo – s. 26), ale rovněž stručné zamyšlení nad tím, jakým způsobem mohl odlišný polský postoj vůči projektu Východního paktu ovlivnit vývoj mezinárodních vztahů ve třicátých letech (s. 37-38). Přitom se nejedná o nějaké fantazírování, nýbrž o relevantní a zdůvodněné zamyšlení nad možnými

historickými alternativami, které se navíc na počátku zkoumaného období zdály vysoce pravděpodobné. A právě takové úvahy jsou de facto nezbytnou součástí skutečně produktivního historického myšlení či uvažování o dějinách, jež zde K. Hamatová prokazuje. Práce je navíc napsána kultivovaným jazykem, bez závažnějších stylistických či gramatických prohřešků.

Logickým vyústěním mých předchozích řádků je zcela jednoznačné hodnocení: Bakalářská práce Kateřiny Hamatové patří k těm opravdu velmi zdařilým. S radostí ji proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou *výborně*.

V Praze dne 17. 6. 2012

PhDr. Vít Smetana, Ph.D.

Oponent